

ANALYSENOTAT

Afgiftsindeksering på nydelsesmidler overstiger inflationen

AF CHEFKONSULENT MALTHE MUNKØE OG SKATTEPOLITISK CHEF JACOB RAVN

Indeksering af punktafgifter på nydelsesmidler

I juli 2012 blev indgået en aftale mellem Socialdemokraterne, det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Venstre og Det Konservative Folkeparti om at indeksere punktafgifterne, dvs. at lade afgifterne stige med 1,8 pct. årligt frem til 2020, som en del af den samlede skattereform. Inflationen har været meget lav de senere år, og afgiftsstigningen har derfor længe været langt højere end inflationen.

Inflationen har været usædvanlig lav de senere år, senest med en 0,5 pct. stigning i nettoprisindekset i 2016 i forhold til året før. Med andre ord er afgifterne i reale termer (dvs. når man tager højde for inflationen) steget langt mere, end man politisk kunne have forudset.

Fra 2012 til 2016 har inflationen samlet over denne årrække været på blot 2,8 pct. i nettoprisindekset. En årlig indeksering på 1,8 pct. for perioden 2012-2016 (dvs. med udgangspunkt i 2012-niveau, som indekseret op for 2013, 2014, 2015 og 2016) svarer for hele perioden til en afgiftsstigning på hele 7,4 pct.¹ De facto er vi altså vidne til en betydelig afgiftsstigning.

Tabel 1

Udvikling i inflation af afgiftsindeksering på punktafgifter

	Samlet 2012 – 2016
Nettoprisindeks	2,8 pct.
Indeksering ved 1,8 pct. årligt	7,4 pct.

Kilde: Dansk Erhverv pba. Danmarks Statistik

Forestående afgiftsstigninger også meget højere end inflationen tilsiger

Vi har i sagens natur ikke de endelige inflationstal for 2017 endnu og ved ligeledes ikke, hvad det vil blive i 2018. Inflationen er også steget fra det ekstraordinært lave niveau, vi oplevede især i 2015 og 2016, men er dog fortsat langt under afgiftsindekseringens årlige 1,8 pct.

Frem mod 2020
indekseres punktafgifterne
på en række
nydelsesmidler med 1,8
pct. årligt – hvilket langt
overstiger den inflation,
der har været de senere år

Ser vi på inflationstallene frem til og med august måned er der således sket en stigning på 1,0 pct. (i forhold til samme måneder i 2016). Med en opadgående trend må inflationen i 2017 derfor formodes at lande et stykke på den anden side af 1 pct. Finansministeriets Økonomiske Redegørelse forudser en inflation på 1,6 pct. i 2018 i og nettoprisindekset.

Der er også udsigt til at den fremtidige afgiftsindeksering på 1,8 pct. årligt den kommende tid vil være langt højere end inflationen

Alt indikerer, at den samlede indeksering frem mod 2018 endnu engang vil medføre en afgiftsstigning, som er noget højere end inflationsniveauet tilsiger (altså at indekseringen på 1,8 pct. årligt vil overstige inflationsniveauet i samme periode). Afgiftsindekseringen for 2016-2018 vil således medføre en afgiftsstigning på i alt 5,5 pct. Baseret på forecastet i Økonomisk Redegørelse for 2018 og en antagelse om en inflation på 1,2 pct. i 2017 vil inflationen (nettoprisindekset) for hele perioden 2016 – 2018 eksempelvis lande på 3,3 pct.

Tabel 2

Udvikling i inflation af afgiftsindeksering på punktafgifter

	2016	2017 (frem til og med august, ift. samme måneder 2016)	2018 (forecast i Økonomisk Redegørelse, august 2017)
Nettoprisindeks	+0,5 pct.	+1,0 pct.	+1,6 pct.

Kilde: Dansk Erhverv pba. Danmarks Statistik og Økonomisk Redegørelse, august 2018

Annulering af punktafgifterne

Rent praktisk er det aftalt politisk, at indekseringen ikke træder i kraft årligt, men i stedet implementeres i 2013, 2015 og 2018. Med andre ord er afgiftsstigningen på 1,8 pct. årligt for 2016 og 2017 ikke trådt i kraft endnu, men er aftalt og vil blive indført i 2018 sammen med stigningen for 2018. Derved er der udsigt til et betydeligt afgifts-hop ved årsskiftet.

Det betyder også, at det er muligt politisk at annullere den forestående indeksering i 2018 og derved sikre dansk erhvervsliv og forbrugere mod en voldsomt afgiftsforhøjelse, som ellers vil træde i kraft i 2018. Tager man udgangspunkt i lovforslaget som fremsat i 2012, vil der efter tilbageløb og adfærd ske en varig provenuvirkning årligt på 70 mio. kr. hvis indekseringen af chokoladeafgiften for 2018 annulleres, 20 mio. kr. fsva. konsumis og 50 mio. kr. fsva. vin, i alt altså 140 mio. kr. Selvom der er sket nogle ting siden 2012, og der er tale om 2013-kr. snarere end 2017-kr., må vi fortsat gå ud fra at det vil koste staten et provenu i den omtrentlige størrelsesorden at annullere den forestående afgiftsindeksering i 2018.

Ved at annullere den forestående indeksering i 2018 kan man undgå, at afgiftsstigningen igen overstiger den faktiske inflation

▼ OM DETTE NOTAT

"Afgiftsstigninger på nydelsesmidler overstiger inflationen" er Dansk Erhvervs analysenotat nummer 56 i 2017. Redaktionen er afsluttet den 7. november 2017.

▼ OM DANSK ERHVERVS ANALYSENOTATER

Dansk Erhverv udarbejder løbende analyser, som samles i analysenotater. Ambitionen er at udgøre et kvalificeret og anvendeligt beslutningsgrundlag i forhold til væsentlige, aktuelle udfordringer på alle områder, som har betydning for dansk erhvervsliv og den samfundsøkonomiske udvikling. Det er tilladt at citere fra Dansk Erhvervs analysenotater med tydelig henvisning til Dansk Erhverv.

▼ KVALITETSSIKRING

Troværdigheden af tal og analyser fra Dansk Erhverv er afgørende. Dansk Erhverv gennemfører egne spørgeskemaundersøgelser i overensstemmelse med de internationalt anerkendte guidelines i ICC/ESOMAR, og alle analyser og beregninger gennemgår en kvalitetssikring.

▼ KONTAKT

Henvendelser angående analysens konklusioner kan ske til chefkonsulent Malthe Munkøe på mmm@danskerhverv.dk eller tlf. 3374 6510.

▼ NOTER

ⁱ Læg mærke til, at indeksering med 1,8 pct. årligt sker med "renters rente" så at sige, idet den procentvise stigning derved akkumuleres og bliver (marginalt) større end fx 3*1,8 pct. for en treårig periode Se i øvrigt SKATs hjemmeside for, hvilke afgiftssatser der faktisk vil komme til at gælde:

<http://www.skat.dk/skat.aspx?oID=1975545&chk=214580>